

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde bulunan Hasandin Yaylası'na 2023 yılında maden arama ruhsatı verildiği ve 2025 yılı itibarıyla bölgede yol yapım çalışmalarının başladığı basına yansımıştır. Bahsi geçen yayla, Kasor havzasında yer almakta olup 12'yi aşkın köyün içme suyu ve tarımsal sulama kaynağı durumundadır. Aynı zamanda yerel halkın geçim kaynakları olan küçükbaş hayvancılık, arıcılık ve yaylacılık faaliyetleri açısından yaşamsal öneme sahiptir. Söz konusu maden arama ve altyapı çalışmaları hem bölgedeki ekolojik dengeye hem de binlerce yurttaşın geçim ve yaşam hakkına tehdit oluşturabilecek niteliktedir. Bu nedenle yürütülen faaliyetlerin yasal dayanağı, çevresel etkileri ve toplumsal boyutunun kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Hasandin Yaylası ve çevresinde hangi şirketlere, hangi tarihlerde maden arama ya da işletme ruhsatı verilmiştir? Bu ruhsatların kapsamı ve geçerlilik süreleri nedir?
2. Ruhsat verilen alan için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılmış mıdır? Eğer başlatıldıysa sonuçları nelerdir ve bu sürece halkın katılımı ne düzeyde sağlanmıştır?
3. Söz konusu ruhsat sahasında yürütülen yol açma çalışmaları için Bakanlığınızdan veya ilgili kurumlardan alınmış bir izin mevcut mudur? Bu yolun kullanım amacı nedir?
4. Yayla çevresinde gerçekleşen faaliyetlerin Kasor havzasındaki su kaynakları, endemik bitki örtüsü ve tarıma elverişli topraklar üzerindeki etkilerine dair bir çevresel risk analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa olası etkiler nelerdir?
5. Hasandin Yaylası ve çevresindeki köylerde geçimini hayvancılık, tarım ve arıcılıkla sağlayan yurttaşların yaşam koşullarını tehdit edecek şekilde bir faaliyet yürütüldüğü iddiaları doğru mudur? Bu iddialar doğrultusunda herhangi bir sosyal etki

değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yurttaşların yaşam koşulları ile ilgili hangi önlemler alınmıştır?

6. Maden ruhsatı ve yol çalışmaları nedeniyle ormanlık alanlarda yapılan ağaç kesimi veya doğal alan tahribatına dair tespitleriniz var mıdır? Varsa nelerdir? Tahribatlara karşı alınmış önlemler nelerdir?
7. Bakanlığınız, söz konusu bölgedeki faaliyetlerin çevresel sürdürülebilirlik, biyolojik çeşitlilik ve halk sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin bir denetim süreci başlatmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
8. Hasandin Yaylası ve çevresinde hali hazırda maden arama veya işletme faaliyeti yürüten şirketlerin çevreye verdikleri zararlarla ilgili Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir tespit, şikâyet, denetim raporu veya idari işlem bulunmakta mıdır? Bu şirketlere çevre mevzuatına aykırı işlem nedeniyle uygulanan yaptırımlar var mıdır?
9. Diyarbakır ili Kulp ilçesi sınırları içerisinde şu anda kaç farklı bölgede maden arama veya işletme faaliyeti yürütülmektedir? Bu faaliyetler hangi şirketler tarafından, hangi tarihten itibaren yürütülmektedir? Ruhsat verilen sahalardaki arama/işletme faaliyetlerinin sonuçlarına ve denetim raporlarına ilişkin Bakanlığınızın elinde hangi veriler bulunmaktadır?